

บทความวิชาการ

โครงสร้างหลวมของสังคมไทยในบริบทคุณลักษณะของคนอาเซียน

THE LOOSELY STRUCTURED SOCIETY OF THAILAND IN THE CHARACTERISTICS
OF THE ASEAN PEOPLEผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณพศ ลิทธิเลิศ¹

Asst. Prof. Khanapoj Sittilert

บทคัดย่อ

บทความนี้มุ่งนำเสนอปัญหาที่เกิดจากโครงสร้างหลวมของสังคมไทย ที่อาจเป็นผลกระทบทั้งในทางที่ดีและเสียต่อการเปิดประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปีพุทธศักราช 2558 ซึ่งเป็นผลมาจากแต่เดิมของคุณลักษณะคนไทยที่เป็นสังคมเกษตรกรรม และศาสนาพุทธ ที่คนมักเป็นเจ้านายตนเองและเป็นผู้กำหนดเวลาในการทำงาน จึงมีความเป็นปัจเจกชนค่อนข้างสูง และจะทำทุกอย่างตามอำเภอใจ โดยไม่ค่อยให้ความใส่ใจต่อกฎเกณฑ์ของสังคม อีกทั้งคนไทยมีนิสัยชอบสนุกสนาน อีสาระ ไม่ชอบถูกบังคับ มีความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ไม่ชอบวางแผน ไม่ป้องกันในการแก้ไขปัญหาล่วงหน้า แต่จะแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า และทำงานเฉพาะกิจ จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าโครงสร้างสังคมหลวมนั้นมีทั้งข้อดีและข้อเสีย สำหรับข้อดีก็คือคนไทยมีความยืดหยุ่นจึงทำให้สามารถปรับตัวได้ง่ายในการที่จะอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคมได้ และความแตกต่างในความหลากหลายของคนในสังคมไทย เช่น สถานภาพทางเศรษฐกิจ ความเป็นเมืองและชนบท ชาติพันธุ์ ศาสนา การศึกษา แต่ก็ทำให้เกิดการแบ่งแยกกันมากขึ้น ซึ่งแม้จะมีความแตกต่างกันแต่ก็สามารถที่จะอยู่ร่วมกันได้ ข้อเสียคือการทำงานของคนไทยไม่ค่อยมีการวางแผน ยึดตนเองเป็นหลัก และมักจะหลีกเลี่ยงต่อการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ ข้อบังคับ กติกาของสังคมอยู่เสมอ จึงเห็นควรที่จะดำเนินการในการหาแนวทางหรือมาตรการในการแก้ไขโครงสร้างหลวมให้เป็นโครงสร้างกระชับและมีความชัดเจนขึ้น ด้วยการหาวิธีการปรับเปลี่ยนเจตคติของคนให้เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหาร่วมกัน มีการบังคับใช้กฎระเบียบอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมความสัมพันธ์โดยเน้นการปรึกษาหารือ และสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ถ้าหากกระทำได้นี้ก็น่าจะสอดคล้องกับคุณลักษณะของคนในประชาคมอาเซียน และ 3 เสาหลัก ได้แก่ การเมืองและความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

คำสำคัญ : โครงสร้างหลวม, สังคมไทย, ลักษณะของคนอาเซียน

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชามานุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

Email : khanapoj.s@gmail.com

ABSTRACT

This paper focuses on the problem of loosely structured society of Thailand as well as potential positive and negative impacts on the country as it will become a part of ASEAN Economic Community in the year 2015. Since Thailand is an agricultural and Buddhist country in which people like being self-employed and set their own working time ; thus, they are highly individualist. They are in favour of doing everything in their own way, with little attention to the rules of society. Thailand also has a habit of entertaining and the people do not like being forced. They love a simple life, usually with no long-term, precautionary planning ; they mostly deal with immediate problem, on an ad hoc basis. From the foregoing, it can be seen that the loose social structure has both advantages and disadvantages. The advantage is that Thai people are flexible so they can be easily adapted in order to coexist with others in society amidst diverse people with different economic status, urban - rural disparity , different ethnic, religious and educational backgrounds. But this do not create much severance. They are still able to live together despite such differences. The downside is that the people always lack planning ; they are self-centered and often avoid complying with the statutes, regulations or rules of society. Therefore, it is necessary to find measures to modify the loose-fitting structure into a tighter and clearer one. This is by providing a way to change Thai people's attitudes for the sake of the common good, solutions to common problems, effective enforcement of regulations, good relationship based on intimate discussions as well as building mutual trust. If really implemented, this would be in consistence with the characteristics of the people of ASEAN and the three pillars of the ASEAN Community namely : politics and security, economy, society and culture.

Keyword : Loosely Structured Society, The Thai Society, characteristics of the ASEAN people

บทนำ

จากที่มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวไว้ว่ามนุษย์นั้นเป็นสัตว์สังคมที่อยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม เป็นหมู่เหล่า ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งที่มีมนุษย์กับสังคมจึงแยกออกจากกันไม่ได้ เพราะมนุษย์เกิดมาต้องอาศัยสังคมพึ่งพาอาศัยและมีความสัมพันธ์ต่อกัน ไม่สามารถที่จะอยู่โดดเดี่ยวตามลำพังได้ เช่น ลูกเมื่อเกิดขึ้นมา สามารถที่จะช่วยเหลือตนเองได้หรือไม่ ถ้าหากไม่มีแม่ พ่อ คอยป้อนข้าวป้อนน้ำให้อาบน้ำให้ ใส่เสื้อผ้า สอนให้ทำอย่างนั้นอย่างนี้ เป็นต้น

ก่อกำเนิดมีการจัดระเบียบในการมีชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างมีแบบแผนเพื่อเป็นหลักในการดำเนินชีวิตและการอยู่รอด และสร้างความเจริญก้าวหน้าให้แก่ตนเองและสังคมเพราะมนุษย์มีแบบแผนในการดำรงชีวิต ซึ่งแบบแผนของมนุษย์ได้จากการเรียนรู้ การสร้างสม การสืบต่อการถ่ายทอด จนทำให้มนุษย์แตกต่างจากสัตว์ทั่วไปด้วยเหตุที่มนุษย์นั้นมีการคิดต่อในเชิงการพัฒนาโดยไม่หยุดนิ่ง ยกตัวอย่างเช่น มนุษย์ได้อาหารมาบริโภคแล้ว มนุษย์ก็ยังคิดต่อไปอีกว่ามือต่อไปจะกินอะไร อาหารมาจากไหนและทำอย่างไร ถ้ากินไม่หมดจะเก็บถนอมอาหารอย่างไรสำหรับเก็บเอาไว้กินในมือต่อไปจึงทำให้เกิดเทคโนโลยีใหม่ ๆ ขึ้น ซึ่งแตกต่างจากสัตว์โดยทั่วไปเมื่อได้

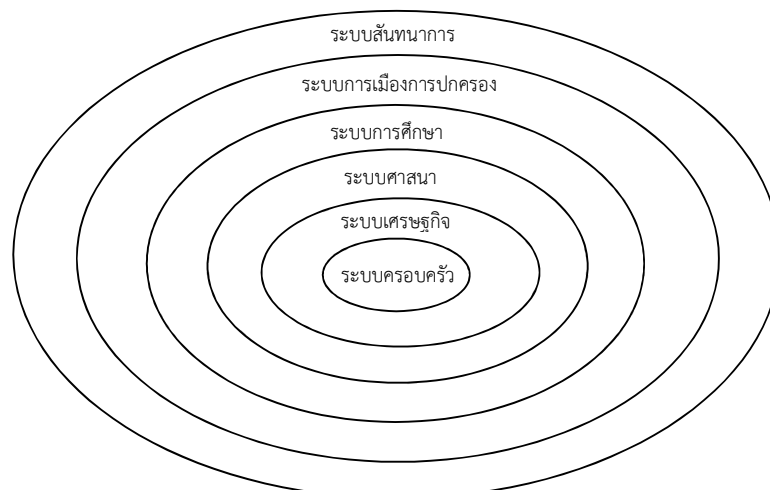
กินอาหารอิ่มแล้วก็จะนอนไม่ได้คิดว่ามือต่อไปจะมีกินหรือไม่ อย่างไร ถ้าหิวก็จะออกไปหาอาหารใหม่ ซึ่งก็จะกระทำอยู่เช่นนี้ตลอดมา จึงไม่มีวิวัฒนาการเหมือนกับมนุษย์

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น สังคมจึงหมายถึง คนตั้งแต่สองคนขึ้นไปมาอยู่ร่วมกัน และสร้างสมาชิกใหม่ โดยอาศัยอยู่ในอาณาบริเวณหนึ่งโดยมีความสัมพันธ์ภายใต้กฎเกณฑ์ระเบียบ ข้อบังคับที่สังคมนั้น ๆ กำหนดขึ้น มีการปะทะสังสรรค์กันทางสังคม มีประเพณีและวัฒนธรรมเดียวกัน ซึ่งเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตของคนในสังคม

โครงสร้างสังคม (Social Structure)

ในสังคมหนึ่ง ๆ แม้ว่าจะมีขนาดหรือลักษณะเฉพาะของสังคมแตกต่างกัน แต่เมื่อกล่าวถึงโครงสร้างสังคมโดยทั่วไปหรือโครงสร้างพื้นฐานทางสังคมแล้ว ทุกสังคมต่างมีองค์ประกอบย่อย ๆ ที่สำคัญ ซึ่งสามารถแยกออกได้เป็นระบบย่อย 6 ระบบที่มีความสัมพันธ์กันของสังคมมนุษย์ ได้แก่ ระบบครอบครัว ระบบเศรษฐกิจ ระบบศาสนา ระบบการศึกษา ระบบการเมืองการปกครอง (พิชิต พิทักษ์เทพสมบัติและธีรเวทย์ ประมวลรัฐรัฐการ, 2538, หน้า 23-24) และผู้เขียนขอเพิ่มอีกระบบย่อยหนึ่งที่มีความสำคัญคือระบบสันตนาการ นอกจากระบบย่อยแต่ละระบบจะทำหน้าที่ของตนเองแล้วยังทำหน้าที่สัมพันธ์กับระบบย่อยอื่น ๆ อีกด้วย หากว่าระบบย่อยไม่กระทำหน้าที่สัมพันธ์ต่อกัน ก็ต้องมีการปรับ

เพื่อให้ระบบย่อยในสังคมสามารถเคลื่อนไหวต่อไปได้ ในกรณีดังกล่าว ถ้าเปรียบโครงสร้างของสังคมเหมือนกับร่างกายของมนุษย์ซึ่งมีระบบย่อย คือ สมอง ทำหน้าที่สั่งการ ตา ทำหน้าที่ในการมองเห็น หู ทำหน้าที่ในการรับฟัง จมูก ทำหน้าที่ในการหายใจ ปาก ทำหน้าที่ในการรับประทานอาหารและน้ำ แขน ทำหน้าที่ในการจับลาก ดึง และขา ทำหน้าที่เดิน เป็นต้น ซึ่งแต่ละส่วนก็จะทำหน้าที่ของตนเอง และจะต้องมีความสัมพันธ์กับส่วนอื่น ๆ ด้วย ก็จะทำให้ระบบนั้นคงอยู่ได้ เช่น ตามองเห็นแก้วกาแฟวางอยู่บนโต๊ะ สมองทำหน้าที่ในการสั่งให้ขาเดินไปที่โต๊ะและให้แขนยกถ้วยกาแฟขึ้นมาดื่มที่ปากซึ่งทำหน้าที่ในการดื่ม นั้นแสดงว่าแต่ละส่วนทำหน้าที่ของตนเองและทำหน้าที่สัมพันธ์ซึ่งกันและกันด้วย ถ้าหากต่างฝ่ายต่างทำหน้าที่ของตนเองโดยไม่มีความสัมพันธ์ต่อกัน ก็จะทำให้เกิดปัญหาได้ เช่น ตามองเห็นถ้วยกาแฟ สมองสั่งการให้ไปหยิบถ้วยกาแฟ แต่ขาไม่ยอมเดินคือไม่ทำหน้าที่ของตนเองและไม่สัมพันธ์กับระบบย่อยอื่น ๆ ก็ทำให้แขนไม่สามารถหยิบถ้วยกาแฟได้ คน ๆ นั้นก็จะกลายเป็นคนพิการซึ่งจะต้องหาวิธีรักษาหรือเข้าโรงพยาบาลเพื่อรักษาให้ร่างกายสามารถกลับมาเป็นปกติได้ โดยเป็นการปรับความสมดุลของระบบ เช่นเดียวกับโครงสร้างของสังคมดังปรากฏตามภาพประกอบที่ 1

ภาพประกอบที่ 1 โครงสร้างสังคม (Social Structure)

โครงสร้างทางสังคม จึงหมายถึง ส่วนต่าง ๆ ที่ประกอบกัน เป็นระบบความสัมพันธ์ของสังคมมนุษย์ ส่วนประกอบ ดังกล่าวจะต้องเป็นเค้าโครงที่ปรากฏในสังคมมนุษย์ทุก ๆ สังคม แม้ว่าจะมีรายละเอียดปลีกย่อยแตกต่างกันไป ในแต่ละสังคมก็ตาม ในการนี้ โครงสร้างของสังคมจึงมี ลักษณะที่สำคัญดังนี้ (รัชชัย พิงธรรม, ม.ป.ป , ออนไลน์)

1. มีความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิก หมายถึง สมาชิกในสังคมมีการปฏิสัมพันธ์กัน เช่น การสนทนากัน การประชุม การคบหาสมาคม การทำกิจกรรมร่วมกัน
2. มีกฎเกณฑ์หรือระเบียบแบบแผน ของ การติดต่อสัมพันธ์กัน หมายถึง มีระเบียบแบบแผน ข้อบังคับให้บุคคลในสังคมยึดถือร่วมกันเพื่อทำให้การ ติดต่อกันไปด้วยความเรียบร้อย เช่น การปฏิบัติระหว่าง ผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา หรือระหว่างครูกับศิษย์ เป็นต้น
3. มีจุดหมายในการติดต่อสัมพันธ์กัน การที่ สมาชิกในสังคมมีการติดต่อสัมพันธ์กัน ต้องมีเป้าหมายหรือ วัตถุประสงค์เป็นตัวกำหนด ซึ่งอาจจะเป็นเป้าหมาย เฉพาะตัว หรือเป้าหมายรวม
4. โครงสร้างของสังคมมีการเปลี่ยนแปลงได้ ตลอดเวลาหากมีสิ่งที่ทำให้ส่วนต่าง ๆ ของสังคม เปลี่ยนแปลง

สังคมไทย

สังคมไทยก็เป็นสังคมหนึ่งที่มีโครงสร้างทางสังคม เหมือนกับสังคมอื่น ๆ เพียงแต่ว่าอาจจะแตกต่างกัน ในรายละเอียดเท่านั้น และสังคมไทยก็เป็นกลุ่มชนชาติ ที่มีวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีที่สืบทอดกันมา เป็นระยะเวลายาวนาน โดยลักษณะของสังคมไทยนั้น จะเปลี่ยนแปลงไปตามปัจจัยต่างๆ ตลอดเวลา แต่อย่างไร ก็ตามก็ยังมียุคสมัยที่เป็นเอกลักษณ์ของสังคมไทยอยู่ ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้ (ลักษณะสังคมไทย, ม.ป.ป., ออนไลน์)

1. มีโครงสร้างแบบหลวม ๆ หมายความว่า เป็นสังคมที่ได้มีการสร้างกฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับที่ดี ในสังคม แต่คนในสังคมไม่ว่าจะเป็นผู้ที่ต้องบังคับ ใช้กฎหมาย หรือผู้ที่อยู่ภายใต้กฎหมายก็ตามไม่ค่อยจะ

มีการรักษากฎเกณฑ์ระเบียบต่าง ๆ อย่างเคร่งครัด ถึงจะมี ก็เป็นช่วงระยะเวลาหนึ่งเท่านั้นหลังจากนั้นก็เหมือนเดิม และมีการผ่อนปรนในเรื่องต่าง ๆ ค่อนข้างมาก เช่น โครงการส่งเสริมการสวมหมวกนิรภัย กฎหมายห้ามใช้ โทรศัพท์ในขณะขับรถ เป็นต้น

2. เป็นสังคมเกษตรกรรม ซึ่งเป็นอาชีพหลัก ทางเศรษฐกิจไทยมาแต่ดั้งเดิม ทั้งยังเป็นอาชีพที่สร้าง รายได้ให้กับประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศอีกด้วย นอกจากนี้ยังได้หล่อหลอมชีวิตจิตใจของคนไทยให้รักอิสระ อยู่อย่างเรียบง่าย มีจิตใจอ่อนโยน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่ผู้อื่น และกัน แม้วิถีชีวิตของคนไทยในปัจจุบันจะ เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม นั่นก็คือระบบเศรษฐกิจแบบทุน นิยมจะเข้ามาในสังคมไทยซึ่งจะมีการแข่งขันกันทาง ธุรกิจมากขึ้น แต่จากการที่สังคมไทยเป็นสังคมชาวพุทธ จึงมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กันทำให้สมาชิกในสังคมสามารถ ปรับตัวเข้าหากันได้อย่างสงบสุข ไม่มีปัญหาการขัดแย้งกัน เหมือนกับในสังคมของประเทศอื่น ๆ บางประเทศ

ภาพประกอบที่ 2 ภาพการลงแขกดำนา

ที่มา : ภาพดำนา, (ม.ป.ป.) , ออนไลน์

3. สังคมไทยเป็นสังคมที่มีความผูกพันกันใน ระหว่างเครือญาติอย่างใกล้ชิด ทั้งนี้เนื่องจากสังคมไทยเป็น สังคมเกษตรกรรม จึงจำเป็นต้องอาศัยแรงงานของคน ในครอบครัวเป็นส่วนใหญ่ ทำให้ครอบครัวของคนไทยแต่ เดิมเป็นครอบครัวขยายซึ่งมีบุคคลหลายชั้นมาอยู่รวมอยู่ ด้วยกัน เช่น มีพ่อแม่ ลูก หลาน ปู่ ย่า ตา ยาย หรือญาติ อื่นๆ ซึ่งเป็นสายสัมพันธ์ทางระบบเครือญาติ จึงเกิด

ความผูกพัน ห่วงใยดูแลทุกข์สุขของกันและกัน เป็นสายสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นที่ต้องอุปการะเกื้อกูลกัน มีความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ และญาติผู้ใหญ่ของตน

4. สังคมไทยเป็นสังคมที่ยึดมั่นในพระพุทธศาสนา และขนบธรรมเนียมประเพณี ที่มีบทบาทสำคัญในการดำเนินชีวิตคนไทย และคนไทยก็จะมีพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับพุทธศานานับตั้งแต่เกิดตลอดจนกระทั่งตาย

5. สังคมไทยเป็นสังคมที่เทิดทูนสถาบันกษัตริย์ เนื่องจากประเทศไทยมีการปกครองในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์โดยมีกษัตริย์ปกครองมาตั้งแต่โบราณ ทรงมีฐานะเป็นพระเจ้าแผ่นดิน ยึดถือหลักทศพิธราชธรรม ในการปกครองประชาชนให้อยู่เย็นเป็นสุข ถึงแม้ในปัจจุบันการปกครองของไทยได้เปลี่ยนจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นการปกครองแบบประชาธิปไตยที่พระมหากษัตริย์อยู่ภายใต้กฎหมาย แต่พระมหากษัตริย์ก็ยังคงได้รับการเคารพเทิดทูนจากพสกนิกรอย่างเช่นในอดีตเสมอมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลปัจจุบัน ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ผู้ทรงอุทิศพระวรกายและพระราชหฤทัย ในการทรงงานอย่างหนัก เพื่ออาณาประชาราษฎร์อย่างไม่ทรงรู้สึกเหน็ดเหนื่อย เพื่อที่จะให้ประชาชนของพระองค์มีความสุข อยู่ดีกินดี พระองค์จึงทรงเป็นมิ่งขวัญ และศูนย์รวมแห่งความสามัคคีของคนในชาติ และได้รับการยกย่องเทิดทูนอย่างสูงในสังคมไทย

6. สังคมไทยเป็นสังคมที่ให้ความสำคัญในเรื่องอาวุโส ให้เกียรติยกย่องผู้ใหญ่ หรือผู้ที่อาวุโสกว่า ซึ่งถือเป็นลักษณะเด่นของสังคมไทย ซึ่งจะพบเห็นได้ในทุกกลุ่มทุกชั้น โดยพ่อแม่ ผู้ปกครองจะสั่งสอนลูกหลานกันต่อๆ มา ให้เด็กมีสัมมาคารวะต่อผู้ที่อาวุโสกว่า ซึ่งในทางพุทธศาสนาก็กล่าวรับรองว่าเป็นความดีงาม ผู้ที่ปฏิบัติจะได้รับความสุขความเจริญ

จากที่กล่าวมาข้างต้น เป็นลักษณะเฉพาะของคนไทยที่มีทั้งส่วนที่ดี และมีบางส่วนที่บกพร่องควรต้องมี

การปรับแก้ไขเพื่อให้สอดคล้องกับที่ประเทศไทยจะเปิดประเทศเข้าสู่อาเซียนในปี 2558

ในสังคมไทยนับตั้งแต่เริ่มมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2504 - 2509) เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันจะเน้นการพัฒนาหรือเห็นคุณค่าทางวัตถุมากกว่าการพัฒนาทางด้านจิตใจ ซึ่งยิ่งพัฒนาไปเท่าใด จะยิ่งเกิดปัญหาจากการพัฒนาเท่านั้น เพราะไม่ค่อยให้ความสนใจต่อการพัฒนาสังคมเลย จึงเป็นผลที่ทำให้คนไทยในยุคปัจจุบันมีการแข่งขันกัน เอารอดเอาเปรียบซึ่งกันและกัน ขาดความเอื้อเฟื้อ มีความเครียดและปัญหาทางจิตเกิดขึ้นมากมาย เช่น มีพฤติกรรมการแสดงออกที่รุนแรง ทำร้ายกันของคนในครอบครัวตนเอง ขาดความเมตตา ทั้ง ๆ ที่คนไทยส่วนใหญ่ นับถือพุทธศาสนา ซึ่งจะเห็นได้ว่าปรากฏการณ์จริงไม่สอดคล้องกับลักษณะที่เป็นอัตลักษณ์ของคนไทยที่กล่าวมาในเรื่องความผูกพันกัน และสังคมไทยเป็นสังคมที่ยึดมั่นในพุทธศาสนา

ภาพประกอบที่ 3 พฤติกรรมแสดงออกที่รุนแรง
ที่มา : สังคมไทย. (ม.ป.ป.) , ออนไลน์

หรือคนไทยในปัจจุบันตกเป็นทาสของประเทศทุนนิยม ที่ผลิตเครื่องอุปโภคบริโภคมาเป็นเหยื่อล่อ ทำให้คนอยากมี อยากได้ และเกิดการบริโภคนิยมผ่านสื่อต่าง ๆ โดยไม่ได้ มีการควบคุมอย่างจริงจัง เมื่อมีความต้องการอยากจะได้ สิ่งของต่าง ๆ เหมือนอย่างของคนอื่นมี แต่ไม่มีเงินซื้อ ก็จะ กระทำทุจริต ลักขโมย วิ่งราวทรัพย์ จี้ปล้น ค้าบริการ ทางเพศ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีสิ่งมอมเมาในรูปแบบอื่น ๆ เช่น การพนัน สิ่งเสพติด ได้แก่ บุหรี่ ยาบ้า ยาไอซ์ กัญชา เมื่อสังคมไทยตกอยู่ในสภาพแวดล้อมเช่นนี้ อีกทั้ง คนส่วนใหญ่คิดว่า การมีความพร้อมทางวัตถุจะทำให้ชีวิตมี ความสงบสุข จึงพยายามทำทุกวิถีทางเพื่อให้ได้มาซึ่งวัตถุ ที่จะนำมาใช้ในการดำรงชีวิต สิ่งใดก็ตามที่ยังไม่มีเหมือน คนอื่น ๆ ก็พยายามดิ้นรนที่จะหามา สิ่งที่มีอยู่แล้วก็ทำให้มี มากกว่าเดิม ถึงกับต้องกู้หนี้ยืมสินเพื่อที่จะมาซื้อ ด้วย เหตุผลเหล่านี้อาจจะมึผลกระทบบ้างถึงขั้นทุจริตต่อหน้าที่ การงานได้ คนประเภทนี้จะหาความสงบสุขทางใจไม่ได้จน ตลอดชีวิต ข้อเท็จจริงดังกล่าวนี้ ไม่สอดคล้องกับหลักความ พร้อมในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนด้านการเมืองและ ความมั่นคง ในการที่จะทำให้คนอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ปราศจากภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ การค้ามนุษย์ คอร์รัปชัน เป็นต้น ในขณะที่เดียวกัน คนจะถลาลึกลงไปในระบบบริโภคนิยม ไม่ได้ใช้หลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำรงชีวิต จากข้อเท็จจริงข้างต้นคนไทยไม่ได้ใช้ เหตุผลในการตัดสินใจ ขาดการประหยัด การวางแผน และ ไม่มีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีทางด้านวัตถุ สร้างหนี้สินและ ไม่สามารถที่จะมีอำนาจในการชำระหนี้ได้ ตามการเสนอ ขาวเรื่องการสร้างหนี้ในระบบ กรณีนี้ก็ไม่สอดคล้องกับ เจตคติซึ่งเป็นคุณลักษณะหนึ่งของคนในประชาคมอาเซียน จำเป็นที่หน่วยงานหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องควรจะหา แนวทางในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

จะเห็นได้ว่าสังคมไทยในปัจจุบันจะมีลักษณะ ที่ค่อนข้างขัดแย้งกับลักษณะเฉพาะของคนไทยดั้งเดิมที่ เป็นสังคมเกษตรกรรม ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะผลมาจากสังคม ของเมืองไทยได้นำเอาวัฒนธรรมชาวต่างประเทศเข้ามา มากมายโดยเฉพาะวิถีการดำรงชีวิตแบบสังคมอุตสาหกรรม

แต่สิ่งที่ไม่เคยเปลี่ยนแปลงเลยและก็ยังเป็นอยู่ไม่ว่าจะมี การเปลี่ยนแปลงไปกี่ยุคกี่สมัยแล้วก็ตาม นั่นก็คือโครงสร้าง หลวมของสังคม

คำว่า โครงสร้างหลวมของสังคม เป็นผลงานวิจัย ของนักวิชาการชื่อ John F. Embree ซึ่งได้มาศึกษา รูปแบบทางสังคมของไทย โดยดูจากพฤติกรรมต่างๆ ความคิดเห็น ค่านิยม ฯลฯ โดยสรุปรูปแบบทางสังคมของ ไทยที่เรียกว่าโครงสร้างหลวม มีลักษณะดังนี้ (Embree, John F. 1950 , p. 183-193)

1. เป็นสังคมที่มีปัจเจกชนนิยมสูง (Individualism) รักอิสระ ทำอะไรตามใจตัวเอง มี ลักษณะตัวใครตัวมัน ไม่ชอบถูกบังคับ ไม่ค่อยมีวินัย สอดคล้องกับการเลี้ยงดูในวัยเด็กซึ่งน่าจะเกิดจาก กระบวนการหล่อหลอมกล่อมเกลางานสังคม (socialization) ที่ไม่มีการบังคับ ตัวอย่างเช่น ปัญหา จราจร สาเหตุของปัญหาไม่ใช่ว่าเรมียานพาหนะมากมาย จนถนนไม่พอใช้แต่อุปสรรคและปัญหาที่สำคัญประการ หนึ่งคือ ผู้ใช้รถใช้ถนนขาดความมีวินัยในการขับ ขี่ ยานพาหนะ ปาดซ้าย ปาดขวา ตัดหน้ารถคันอื่น จนทำให้ เกิดอุบัติเหตุหลายครั้ง แม้กระทั่งการใช้บริการรถเมล์ต้อง ยืนห้อยโหนโดยไม่มีที่นั่ง (ทั้งของภาครัฐและเอกชน)

อีกประการหนึ่งการข้ามถนนของคนไทย มีสะพานลอยให้ข้ามถนนเพื่อความปลอดภัยแต่ไม่ใช่โดย มีสาเหตุข้ออ้างหลากหลายประการ และสัญญาณไฟจราจร คนไทยไม่ค่อยยึดถือปฏิบัติอย่างจริงจัง เอาตนเองและ โอกาสเป็นที่ตั้งมากกว่า หรือการขับรถยนต์ทางจราจร ในขณะที่ประเทศญี่ปุ่น เป็นสังคมแบบโครงสร้างกระชับ ปัจเจกชนไม่มีอิทธิพลมากเท่ากับระเบียบวินัย ข้อบังคับ ของสังคมหรือกฎหมาย เช่น ไม่ว่าถนนจะโล่งแค่ไหน หรือ จะเป็นตอนดึกที่ถนนว่างไม่มีรถคันไหน คนญี่ปุ่นจะ ไม่ข้ามถนนเลย แต่จะเดินไปจนเจอทางม้าลายและรอ ไฟเขียวให้คนข้ามถึงจะข้ามถนน เช่นเดียวกับ ประเทศ มาเลเซีย สิงคโปร์ ระเบียบวินัยจะดีมาก เช่น การเดินข้าม ถนนที่ไม่มีสะพานลอยเมื่อมีไฟเขียวให้เดินข้ามได้ ก็เดิน ข้ามอย่างรวดเร็ว หากสัญญาณไฟแดงขึ้นยังข้ามถนน ไม่เสร็จ จะมีสัญญาณเตือนและต้องเสียค่าปรับ ส่วนรถเมล์

ถ้ามีผู้โดยสารเต็มแล้วจะไม่มี การจองรับผู้โดยสารอีก เพื่อให้ผู้โดยสารทุกคนได้มีที่นั่ง นี่คือการตัวอย่างของการสร้างวินัยให้กับคนในชาติสังคมโปรซึ่งเป็นประเทศที่เป็นเกาะเล็ก ๆ ประชากรมากมายแต่ไม่มีปัญหาติดเหมือนประเทศไทย ในการนี้ แนวทางในการแก้ปัญหา คือ การวางระเบียบควบคุมการจราจรที่รัดกุม สร้างวินัยให้กับคนในชาติทุกคนต้องร่วมมือดูแลช่วยเหลือกัน (อรทัย เพชรสันต, ม.ป.ป. , ออนไลน์)

ภาพประกอบที่ 4 การจราจรบนทางจราจร

ที่มา : ภาพจราจรบนทางจราจร, (ม.ป.ป.) , ออนไลน์

จากการสำรวจโดยใช้เครื่องมือแบบสอบถามใน 3 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ กลุ่มบุคคลทั่วไป กลุ่มอาจารย์ และกลุ่มนักศึกษา พบว่า ทั้ง 3 กลุ่มมีความคิดเห็นเหมือนกันว่าด้านปัจเจกชนนิยมของคนไทยนั้นจะมีอุปนิสัยรักอิสระ เสรี รักความเป็นไทย ไม่ให้ความสำคัญกับเวลา มีความเชื่อเรื่องศาสนาเกี่ยวกับการพึ่งตนเอง และไม่ก้าวร้าวกัน ชอบทำตามใจตนเอง และผู้น้อยจะมีความเกรงใจผู้ใหญ่ ซึ่งก็เป็นคุณลักษณะของคนไทยดังที่กล่าวมาแล้ว เป็นต้น

ถ้าหากประเทศไทยจะต้องเปิดประเทศ จำเป็นที่จะต้องสร้างคุณลักษณะด้านทักษะพลเมือง และความรับผิดชอบต่อสังคมให้กับคนไทยในการอยู่ร่วมชนชาติอื่น โดยรู้และเข้าใจสิทธิมนุษยชน เห็นคุณค่าในการรักษา และปกป้องสิทธิของตนเองและผู้อื่น อีกทั้งตระหนักในความเสมอภาค ความยุติธรรม และมีส่วนร่วมในการสร้างความเป็นธรรมในสังคม ความรู้ในด้านกฎหมาย ข้อบังคับในสังคม และด้านสังคมและวัฒนธรรม

ให้ความสำคัญในเรื่องระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย และยึดมั่นวิถีทางประชาธิปไตย

2. ไม่ชอบผูกมัดในระยะยาว (Long-term obligation) แต่จะนัดแก้ปัญหาลเฉพาะหน้า เรื่องเฉพาะกิจ ไม่ชอบวางแผนระยะยาว ถ้าปัญหายังไม่เกิดจะไม่หาทางป้องกัน แต่รอปัญหาเกิดแล้วค่อยหาทางแก้ ในกรณีที่เกิดปัญหา เช่น น้ำท่วม วิกฤติเศรษฐกิจ ราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ ปัญหายาเสพติด ปัญหาครอบครัว ฯลฯ ก็จะไม่วางแผนล่วงหน้า ทำให้สังคมอยู่รอดยากในสถานการณ์ปัจจุบัน (จรี วิจิตรวาทการ, ม.ป.ป. , ออนไลน์) และจากการสำรวจ พบว่า คนไทยมีลักษณะตามที่กล่าวมาข้างต้น นอกจากนี้ ยังไม่ชอบการรวมกลุ่มกิจกรรมที่จะต้องผูกพันกันเป็นระยะเวลานาน จะทำกิจกรรมเฉพาะเป็นเรื่อง ๆ ไป เท่านั้น ที่ผ่านมาการทำงานของคนไทยจะลงมือในการปฏิบัติโดยไม่จำเป็นต้องมีการวางแผน และอีกประเด็นที่สำคัญคนไทยส่วนใหญ่ยังขาดความร่วมมือกันอย่างจริงจัง และความสามัคคี นอกเสียจากว่าจะมีเหตุการณ์วิกฤติที่เกิดขึ้น

3. มีความยืดหยุ่นสูง (Flexibility) คนไทยปรับตัวง่าย มักจะเลือกปฏิบัติในสิ่งที่ตนพอใจ ไม่ยึดถือว่าต้องปฏิบัติเป็นแบบเดียวกัน ซึ่งไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัวเปลี่ยนแปลงได้ง่าย ไม่ชอบป้องกันปัญหาแต่แก้ปัญหาแก้ไขสถานการณ์ได้ ซึ่งจากการทำการสำรวจก็พบว่า กลุ่มบุคคลทั่วไป กลุ่มอาจารย์และกลุ่มนักศึกษาก็มีความคิดที่เห็นด้วยกับที่กล่าวมาข้างต้น ในกรณีนี้คนไทยมีลักษณะตรงข้ามกับฝรั่งที่มีความเข้มงวดกวดขันสูง (Rigidity) และยึดกฎเกณฑ์ ในประเด็นที่ทำให้สังคมไทยอยู่รอดได้ก็คือทำให้ประเทศไทยรักษาเอกราชไว้ได้ ตัวอย่างเช่น ในยุคล้นเกล้ารัชกาลที่ 5 คือยุคของการล่าอาณานิคม พระองค์มีวิธีการต่อสู้ด้วยการใช้ 3 มาตรการหลัก ๆ ก็คือ (ลิขิต ธีรเวคิน, 2551 , ออนไลน์)

มาตรการแรก ก็คือ การใช้ **ใจ** และ **ปาก** หมายถึง การใช้ความชาญฉลาด และความจริงใจบวกกับกุศโลบายทางการทูต ด้วยการพยายามถ่วงดุลมหาอำนาจสองมหาอำนาจใหญ่คือ อังกฤษและฝรั่งเศส และต่อมาก็ได้

อาศัยรัสเซียและเยอรมนีมาช่วยบรรเทาแรงกดดันจากฝรั่งเศสโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณี รศ.112

มาตรการที่สอง ก็คือ การพัฒนาประเทศโดยเดินตามรูปแบบตะวันตก เปลี่ยนการปกครองบริหารจากจตุสดมภ์ เวียง วัง คลัง นา มาเป็น 12 กระทรวงแบบตะวันตก นำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามา เช่น ไฟฟ้า โทรเลข โทรศัพท์ รถยนต์ และรถไฟ ปฏิรูประบบการปกครองด้วยวิธีการออกพระราชบัญญัติการเกณฑ์ทหาร ยกเลิกระบบไพร่ และเลิกทาสอย่างค่อยเป็นค่อยไป มาตรการดังกล่าวนี้ทำได้โดยการรวมศูนย์ไว้ส่วนกลางใน พ.ศ. 2435 ซึ่งมีการปฏิรูประเบียบบริหารราชการแผ่นดินอย่างขนานใหญ่

มาตรการที่สาม ก็คือ การใช้ความฉลาดในการมองปัญหาการเมืองระหว่างประเทศ ใช้ประโยชน์จากภูมิรัฐศาสตร์ของสยามที่เป็นรัฐกึ่งชน ทำให้อังกฤษและฝรั่งเศสทำสนธิสัญญาประกันเอกราชของสยามใน ค.ศ. 1896 และ ค.ศ. 1904

ในกรณีของคนไทยที่มีความยึดหยุ่นสูงก็เป็นผลดีต่อการเข้าไปสู่อาเซียนได้อย่างดี เพราะการปรับตัวได้ง่ายของคนไทยเป็นทักษะทางสังคมอย่างหนึ่งที่เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตในประชาคมอาเซียน มีการบูรณาการทางสังคมสูงจะเห็นได้จากการยอมรับ ความเหมือน ความแตกต่างของความหลากหลายทางชีวภาพ เชื้อชาติ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ศาสนาและวิถีความเป็นอยู่ และก็สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างปกติสุข กอปรทั้งยอมรับผลกระทบของสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นด้วยหรือจะกล่าวอย่างทั่วไปว่าเป็นลักษณะของการประนีประนอมนั่นเอง

4. ผู้ที่ละเมิดกฎกติกาทางสังคมไม่ค่อยถูกสังคมลงโทษ (Low social sanction) คือ จากการใช้แบบสำรวจทำให้ทราบว่าคนไทยส่วนใหญ่มีความเข้าใจกฎระเบียบ ข้อบังคับและกติกาทางสังคมดี รู้ในหน้าที่แต่ชอบที่จะละเมิดบ่อย การแหกกฎกลายเป็นเรื่องธรรมดา นั่นก็เป็นเพราะว่าไม่มีบทลงโทษที่จริงจัง ทำดีทำชั่วมีค่าเท่ากัน หรือการลงโทษทางสังคมไม่เข้มแข็ง ทำให้ไม่มีความกระตือรือร้นที่จะทำความดี ความถูกต้อง เช่น การเลี้ยงดูพ่อแม่เป็นสิ่งที่ดี แต่ลูกที่ไม่เลี้ยงดูพ่อแม่ก็ไม่ถูกสังคมลงโทษและลูกที่ดูแลพ่อแม่ก็ไม่ได้หมายความว่า

จะได้รับความรักหรือการยกย่องมากกว่าลูกที่ไม่ดูแล เป็นลักษณะอยู่แบบถ้อยที่ถ้อยอาศัย (จรี วิจิตรวาทการ, ม.ป.ป., ออนไลน์) หรือกรณีวัยรุ่นที่ยังไม่มีใบอนุญาตให้ขับขีรถยนต์ แต่ก็ไปขับขีรถโดยใช้ความเร็วสูงหรือใช้โทรศัพท์มือถือขณะขับขีรถเป็นเหตุให้เกิดอุบัติเหตุไปชนกับรถยนต์คันอื่นได้รับบาดเจ็บหรือเสียชีวิต แล้วสุดท้ายเรื่องก็เงียบหายไป ซึ่งจะเป็นปัญหาต่อการพัฒนาประเทศ เพราะไม่เคารพกฎหมาย หรือมีสองมาตรฐาน

โครงสร้างหลวมของสังคมไทยในประเด็นนี้จะมีผลกระทบต่อคุณลักษณะของประชาคมอาเซียนด้านสังคมและวัฒนธรรมในเรื่องของการมีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย การตระหนักในปัญหาของสังคม

อาเซียน หรือ สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asian Nations หรือ ASEAN) ก่อตั้งขึ้นโดยปฏิญญากรุงเทพ (The Bangkok Declaration) เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 โดยสมาชิกผู้ก่อตั้งมี 5 ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย ซึ่งผู้แทนทั้ง 5 ประเทศประกอบด้วย นายอาดัม มาลิก (รัฐมนตรีต่างประเทศอินโดนีเซีย) ตุน อับดุล ราชัก บิน ฮุสเซน (รองนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีกลาโหมและรัฐมนตรีกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติมาเลเซีย) นายนาซิโซ รามอส (รัฐมนตรีต่างประเทศฟิลิปปินส์) นายเอส ราชารัตนัม (รัฐมนตรีต่างประเทศสิงคโปร์) และพันเอก (พิเศษ) ถนัด คอมันตร์ (รัฐมนตรีต่างประเทศไทย) ในเวลาต่อมาได้มีประเทศต่างๆ เข้าเป็นสมาชิกเพิ่มเติม ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม (เป็นสมาชิกเมื่อ 8 มกราคม 2527) เวียดนาม (วันที่ 28 กรกฎาคม 2538) ลาว พม่า (วันที่ 23 กรกฎาคม 2540) และกัมพูชา (วันที่ 30 เมษายน 2542) ตามลำดับ จากการรับกัมพูชาเข้าเป็นสมาชิก ทำให้อาเซียนมีสมาชิกรวม 10 ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยวัตถุประสงค์หลักของการก่อตั้งอาเซียน เพื่อส่งเสริมความร่วมมือและความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม เทคโนโลยี และการบริหาร ส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับต่างประเทศ และองค์กรระหว่างประเทศ ประกอบด้วย

ความร่วมมือ 3 เสาหลัก คือ (คนพศ สิทธิเลิศ, 2554, น.10-12)

1. ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน
2. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
3. ประชาคมสังคม และวัฒนธรรม

ก่อนที่ประเทศไทยจะเปิดประเทศเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนนั้น ควรที่จะหาแนวทางหรือมาตรการในการที่จะลดโครงสร้างหลวมของสังคมไทยให้เป็นโครงสร้างแบบกระชับ ซึ่งจะได้ไม่ก่อให้เกิดปัญหาที่คนหลายชาติจะมาใช้ชีวิตอยู่ร่วมกัน ซึ่งเป็นคุณลักษณะของคนอาเซียน ดังนี้

1. ปรับเปลี่ยนเจตคติในเรื่องการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน ให้มาทำประโยชน์ให้เกิดแก่ส่วนรวมมากขึ้น การเอื้ออาทรช่วยเหลือแบ่งปันกัน มีมิตรภาพ ยกย่องความหลากหลาย

2. ส่งเสริมการรวมกลุ่มเป็นชุมชน สมาคม/ชมรม เพื่อแก้ไขปัญหาาร่วมกัน มีส่วนร่วมในกิจกรรม ทำให้เกิดการสร้าง ความมั่นคงและความร่วมมือกัน

ภาพประกอบที่ 5 การประชุมกลุ่มของชุมชน
ที่มา : ภาพรวมกลุ่มชุมชน, (ม.ป.ป.) , ออนไลน์

3. บังคับใช้กฎระเบียบอย่างมีประสิทธิภาพเท่าเทียมกันในสังคม โดยไม่ให้มีสองมาตรฐาน

4. ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างคนในสังคมอย่างเท่าเทียมกัน โดยเน้นการปรึกษาหารือมากกว่าระบบอุปถัมภ์ในกลุ่มพรรคพวก

5. สร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน โดยไม่คอยจับผิดกัน ร่วมมือกัน และที่สำคัญคือความสามัคคี ไม่มีการแบ่งแยกเป็นฝ่ายต่าง ๆ

ลักษณะโครงสร้างหลวมของสังคมนี้ มีผลให้คนไทยทำอะไรตามอำเภอใจ ไม่ค่อยยึดถือพันธะที่มีต่อระเบียบสังคมอย่างเคร่งครัด นอกจากนี้ จะเห็นได้ว่าในสังคมไทยมักมีการเลื่อนฐานะทางสังคมได้ง่ายโดยอาศัยระบบอุปถัมภ์และศาสนา ซึ่งเป็นวัฒนธรรมแบบศักดินาที่ยอมรับชื่นชมการเล่นพรรคเล่นพวก และยังหลงใหลในอำนาจนิยม ส่งผลให้ภาพรวมของสังคมไร้โครงสร้างที่ชัดเจน กอปรกับโครงสร้างหลวมมีลักษณะที่เป็นผลกระทบทั้งในทางที่ดีและเสียต่ออาเซียน ผู้เขียนขอเสนอในทางที่ดีก่อน เช่นในประเด็นที่มีความยืดหยุ่นสูง คนไทยจะใช้หลักการประนีประนอม มีการปรับตัวได้ง่ายหรือการคล้อยตาม ไม่สร้างกฎเกณฑ์ตายตัวให้กับตนเองในคุณลักษณะเช่นนี้ ทำให้คนไทยสามารถที่จะอยู่ร่วมกับคนที่ต่างชาติพันธุ์ได้ เนื่องจากคนไทยมีความสามารถพิเศษในการผสมกลมกลืนและปรับตัวให้เข้ากับทุกสถานการณ์ได้ไม่ว่าจะมีสิ่งใดเข้ามากระทบก็ตาม ด้านปัจเจกชนนิยมควรจะมีการปรับเจตคติในการให้ความสำคัญกับเวลาเป็นคนที่มีความรับผิดชอบ กล้าแสดงความคิดเห็นในสิ่งที่ถูกต้อง ส่วนการให้ความเคารพผู้อาวุโสกว่าก็ถือว่าเป็นคุณสมบัติที่ดีในสังคม ในปัจจุบันส่วนใหญ่องค์กร หรือหน่วยงานต่าง ๆ ของประเทศไทยก็ให้ความสำคัญต่อการที่จะใช้การวางแผนก่อนปฏิบัติงาน พร้อมทั้งมีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการแก้ไขปัญหาอุปสรรคในปีต่อไป ซึ่งก็จะทำให้การแก้ไขปัญหา นั้น ๆ เกิดประสิทธิภาพได้ ประกอบกับยังมีการทำวิจัยสถาบันเพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ในการแก้ไขปัญหาขององค์กร หรือบางองค์กรอาจจะมีการใช้วิธีการจัดการความรู้แล้วสังเคราะห์เป็นประเด็นซึ่งเป็นวิธีที่สามารถนำมาใช้ในการปฏิบัติได้จริงก็จะทำให้เกิดคุณภาพต่อการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ควรที่จะมีการแยกแยะระหว่างความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กับระเบียบวินัยในสังคม ยกตัวอย่างเช่น การยื่นเข้าแถวเพื่อรอจ่ายเงินค่าซื้อสิ่งของที่ห้างสรรพสินค้า แต่เมื่อเห็น

เพื่อนเดินมาก็เรียกให้มาแทรกแถวเพราะเป็นเพื่อนเราซึ่งเป็นการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กันเช่นนี้เป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง เราควรจะมีระเบียบวินัยในสังคมที่ว่าใครมาก่อนก็ควรจะได้รับสิทธินั้นก่อน ถ้าหากเราสามารถแยกแยะได้ก็จะทำให้สังคมนั้นมีความสุขได้ส่วนในทางที่เสียได้แก่ เป็นสังคมที่มีปัจเจกชนนิยมสูงไม่ชอบถูกผูกมัด เข้าใจกฎระเบียบ ข้อบังคับและกติกาทาสังคมดี รู้ในหน้าที่แต่ชอบที่จะละเมิดบ่อย ประเด็นเหล่านี้ถ้าไม่เร่งปรับปรุงแก้ไข อาจนำไปสู่การก่อให้เกิดปัญหาได้ จึงจำเป็นที่จะต้องนำแนวทางหรือมาตรการ 5 ประการดังกล่าวมาแก้ไข ให้สังคมไทยเป็นโครงสร้างแบบกระชับที่มีความสมบูรณ์ แข็งแรง โดยสร้างคุณลักษณะพลเมืองอาเซียน เช่น ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับอาเซียนในเรื่องจุดกำเนิด กฎบัตร และประชาคมอาเซียน มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งจะช่วยในการวิเคราะห์ข้อมูลและทำให้มนุษย์เข้าใจในข้อมูลพร้อมทั้งช่วยส่งผลให้มนุษย์สามารถสร้างสรรค์วิธีในการแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้ รวมถึงสามารถจัดการและควบคุมชีวิตสภาพแวดล้อมและงานของตัวเองหรือแม้แต่สังคมและเศรษฐกิจของโลกได้ มีความภาคภูมิใจในตนเอง และตระหนักว่าการเป็นพลเมืองอาเซียนนั้นมีเกียรติ มีศักดิ์ศรี เพราะมีความมุ่งมั่นที่จะรวมพลังกันสร้างความเข้มแข็งในภูมิภาคอย่างยั่งยืนบนพื้นฐานความเอื้ออาทรระหว่างกันมีความพร้อมด้านภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษในฐานะเป็นภาษากลางของโลก และภาษากลางของอาเซียนที่มีความสำคัญมาก ดังนั้นพลเมืองอาเซียนทุกคนต้องมีความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษได้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้สังคมไทยจะต้องมีการเตรียมความพร้อมที่จะก้าวเข้าไปสู่ในบริบทประชาคมอาเซียนไม่ว่าจะเป็นด้านการเมืองและความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมได้อย่างภาคภูมิใจ และมีความมั่นคง

เอกสารอ้างอิง

คณพศ ลิทธิเลิศ. (2554). รายงานการวิจัย คุณลักษณะของนักศึกษาที่มีผลต่อความพร้อม

ในการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน : กรณีศึกษามหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ. สมุทรปราการ : มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

จรี วิจิตรวาทการ. (ม.ป.ป.). **Key Concept และลักษณะคำถาม**. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://idamppm14.files.wordpress.com/2008/11/keyconcept-drjuree.doc>. (3 มกราคม 2556).

ณรงค์ เสียงประชา. (2538). **มนุษย์กับสังคม**. กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส.พรินติ้ง เฮาส์.

ทัศนีย์ ทองสว่าง. (2537). **สังคมไทย**. กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส.พรินติ้ง เฮาส์.

ธวัชชัย พิงธรรม. (ม.ป.ป.). **โครงสร้างทางสังคม**. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://ites.google.com/site/watmutl/sm42> (29 ธันวาคม 2555).

พิชิต พิทักษ์เทพสมบัติ และธีรเวทย์ ประมวลวรรัฐการ. (2538). **โครงสร้างสังคม**. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ลิขิต ธีรเวคิน. (2551). **การรักษาเอกราชและการดำรงเอกลักษณ์**. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://www.boybdream.com/managernews-content.php?newid=23831> (3 มกราคม 2556).

สุพัตรา สุภาพ. (2534). **สังคมวิทยา**. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

สุพัตรา สุภาพ. (2543). **สังคมและวัฒนธรรมไทย**. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.

อรรถัย เพชรสันทัด. (ม.ป.ป.). **ปัญหาของสังคมไทย**. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : <http://www.moe.go.th/webtcs/Table4/Kosin12/1/he2.html> (2 มกราคม 2556).

Embree, John F. 1950 "Thailand : A Loosely Structured Social System," *American Anthropologist*, Yale University.